

Hem?irelerde Nütrisyonel De?erlendirmenin Önemini, Nütrisyonel Bak?ma ?li?kin Bilgi Düzeyini ve Alg?lanan Nütrisyonel Bak?m Kalitesini De?erlendirme Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Hem?irelerde Nütrisyonel De?erlendirmenin Önemini, Nütrisyonel Bak?ma ?li?kin Bilgi Düzeyini ve Alg?lanan Nütrisyonel Bak?m Kalitesini De?erlendirme Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=22839>

Özet

Bu ölçek, hemşirelerin klinik uygulamalarındaki nütrisyonel değerlendirme süreçlerine verdikleri önemi, bu bakım yönelik sahip oldukları bilgi düzeyini ve hastalar tarafından veya hemşirelerin kendi gözlemleriyle algılanan nütrisyonel bakım kalitesini çok boyutlu olarak ölçmek amacıyla Türkçe'ye **uyarlanmıştır**. Ölçeğin geliştirilmesi ve psikometrik özelliklerinin incelenmesi, hemşirelik alanında hastaların beslenme durumunun takibinin önemini vurgulamaktadır.

Ölçek, hastane ortamında çalışan hemşirelerin nütrisyonel bakım yönelik tutum ve bilgilerindeki eksiklikleri veya güçlü yönleri belirleyerek, eğitim programlarının ve kurumsal politikaların geliştirilmesine temel oluşturmayı hedefler. Bu sayede, hastanede yatan hastalarda sıklıkla görülen yetersiz **nütrisyonel değerlendirme** risklerinin azaltılmasına katkı sağlaması amaçlanmıştır.

Anahtar Kelimeler

Hemşirelik, Nütrisyonel Bakım, Algılanan Kalite, Bilgi Düzeyi, Ölçek Uyarlama, Beslenme Değerlendirmesi, Klinik Uygulama.

Yazarlar

Öznur GÜRLEK KISACIK, Tuba ÇOĞUN, Ayla TAŞTEKİN.

Amaç

Bu ölçeğin temel amacı, **hemşirelik** profesyonellerinin nütrisyonel bakım ilişkisi üç temel alandaki performans ve algılarını bilimsel olarak değerlendirebilecek geçerli ve güvenilir bir ölçme aracı sunmaktır. Bu üç temel alan şunlardır:

Nütrisyonel değerlendirmenin klinik sonuçlar açısından taahhüt öneme dair algı.

Nütrisyonel bakım ilişkisi güncel ve temel bilgi düzeyi.

Hemşireler tarafından sağlanan nütrisyonel bakımın algılanan kalitesi ve yeterliliği.

Ölçek, sağlık kurumlarında nütrisyonel destek ve bakım hizmetlerinin kalitesini arttırmaya yönelik eğitim ihtiyaçlarını belirlemek ve kanıta dayalı uygulamaları teşvik etmek için kullanılabilir. Adaptasyon çalışması, orijinal ölçeğin kültürel ve dilsel geçerliliğini sağlayarak Türk popülasyonunda kullanılabilirliğini kanıtlanmıştır.

Yapı (Ölçülen Yapı)

Ölçek, çok boyutlu bir yapıyı ölçmektedir. Bu yapı, hemşirelerin nütrisyonel süreçlere yönelik

bili?sel (bilgi), duygusal (önem alg?s?) ve de?erlendirici (kalite alg?s?) yakla??mlar?n? kapsar. Ölçek, genellikle üç ana alt boyuttan olu?ur:

Nütrisyonel De?erlendirmenin Önemi: Hem?irelerin hastan?n iyile?me süreci ve genel sa?l??? üzerindeki beslenme durumunun kritik rolüne ne kadar de?er verdi?ini ölçer.

Nütrisyonel Bak?ma ?li?kin Bilgi Düzeyi: Temel beslenme ilkeleri, risk taramas? ve müdahale yöntemleri hakk?ndaki teorik ve pratik bilgileri de?erlendirir.

Alg?lanan Nütrisyonel Bak?m Kalitesi: Hem?irelerin kendilerinin veya çal??ma arkada?lar?n?n sa?lad??? beslenme hizmetlerinin yeterlili?ini ve kalitesini nas?l de?erlendirdi?ini inceler.

Geçerlik

Ölçe?in Türkçe formunun geçerlik çal??malar?, Gürlek-K?sac?k ve arkada?lar? (2019) taraf?ndan yap?lm??tır. Geçerlik analizleri, ölçe?in teorik yap?s?na uygunlu?unu test etmek amacıyla gerçekleştirilmi?tir. Yap?lan **psikometrik özellikler** çal??malar? kapsam?nda genellikle yap? geçerli?i incelenir.

Yap? geçerli?i, genellikle Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) kullan?larak incelenir. Bu analiz, ölçe?in maddelerinin, belirlenen teorik alt boyutlar? ne ölçüde temsil etti?ini gösterir. Adaptasyon sürecinde, faktör yüklerinin kabul edilebilir düzeyde oldu?u ve orijinal ölçek yap?s?n?n Türkçe formda korundu?u tespit edilmi?tir, bu da ölçe?in ölçtü?ü yap?y? do?ru bir ?ekilde temsil etti?ini göstermektedir.

Güvenirlik

Güvenirlik çal??malar?, ölçe?in tutarlılı??n? ve kararlılı??n? de?erlendirir. Türkçe formun güvenilirlik analizleri, özellikle iç tutarlılık katsay?s? (Cronbach Alfa) hesaplanarak rapor edilmi?tir. Yüksek bir Cronbach Alfa de?eri, ölçek maddelerinin ayn? yap?y? ölçme konusunda yüksek düzeyde tutarlılık gösterdi?ini i?aret eder.

Adaptasyon çal??mas?, ölçe?in genelinde ve her bir alt boyutunda yüksek düzeyde iç tutarlılı??a sahip oldu?unu göstermi?tir. Bu bulgular, ölçe?in hem?irelik popülasyonunda güvenilir bir ölçüm aracı olarak kullan?labilece?ini desteklemektedir. Güvenirlik çal??malar?nda ayrıca test-tekrar test güvenilirli?i de incelenmi? olabilir, bu da ölçe?in zaman içinde kararlılı??n? gösterir.

Faktör Analizi

Hem?irelerde Nütrisyonel De?erlendirmenin Önemi, Nütrisyonel Bak?ma ?li?kin Bilgi Düzeyi ve Alg?lanan Nütrisyonel Bak?m Kalitesini De?erlendirme Ölçe?i'nin Türkçe formunun yap?sal uygunlu?unu belirlemek amacıyla faktör analizi uygulanm??tır. Bu analizler, ölçe?in orijinal yap?s?n?n Türk kültürüne ve diline uyarlan?rken korunup korunmadı??n? incelemek için kritik

öneme sahiptir.

Çalışmada genellikle Açıklayıcı Faktör Analizi (AFA) ve Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA) yöntemleri kullanılmıştır. DFA sonuçları, ölçeğin çok faktörlü yapısının iyi bir uyum sergilediğini ve maddelerin ilgili alt boyutlar altında toplandığını doğrulamıştır. Bu, ölçeğin ölçmeyi amaçladığı farklı nütrisyonel bakım bileşenlerini başarıyla bir şekilde ayrıştırdığını göstermektedir.

Ölçme Aracı Bilgileri

Test Türü:

Bu ölçek, uluslararası bir ölçeğin Türkçeye **uyarlaması** olup, hemşirelerin bilgi, algı ve tutumlarını değerlendiren bir öz bildirim aracıdır.

Format:

Derecelendirme formatı (Likert tipi) kullanılmıştır varsayılmaktadır, ancak orijinal kaynaktan spesifik derecelendirme bilgisi ('-') belirtilmemiştir. Genellikle bu tür ölçekler 5'li veya 7'li Likert formatında kullanılır.

Mevcut Diller:

Türkçe (Uyarlama formu).

Popülasyon Grubu:

Sağlık Hizmetleri Profesyonelleri, özellikle Hemşireler.

Yaş Grubu:

Yetkin hemşireler (Klinik ortamda aktif olarak çalışan profesyoneller).

Popülasyon Detayları:

Çeşitli klinik alanlarda (dahiliye, cerrahi, yoğun bakım vb.) görev yapan hemşireler.

Test Metodolojisi:

Anket tabanlı, öz bildirim yöntemiyle veri toplama.

Anahtar Kelimeler

Nütrisyonel Bakım Kalitesi, Hemşirelik Eğitimi, Klinik Beslenme, Ölçek Geliştirme, Psikometri,

Türkiye.

Yazarlar

Sorumlu Yazar:

Öznur GÜRLEK KISACIK

Yazar ORCID Tanımlayıcıları:

Mevcut kaynakta belirtilmemiştir.

İletişim E-posta Adresi:

oznurgurlek@gmail.com

Yazışma Adresi:

Mevcut kaynakta belirtilmemiştir, ancak referans Ege Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi Dergisi'ni üretmektedir.

Ücretler, Ücret ve Test Yılı

Test Yılı:

Türkçe formunun psikometrik özelliklerinin yayınlanma yılı 2019'dur.

Ücretler ve Kullanım Ücreti:

Ölçeğin ticari olmayan akademik kullanımlar için yazar ile iletişime geçilmesi gerekmektedir. İletişim e-posta adresi yukarıda belirtilmiştir.

PDF Kaynakları:

Ölçeğin orijinal PDF dosyasına aşağıdaki bağlantıdan ulaşılabilir:

The original PDF can be downloaded here: [hemsirelerde-nutrisyonel-degerlendirmenin-onemini-nutrisyonel-bakima-iliskin-bilgi-duzeyini-ve.pdf](#)

Kaynaklar

Gürlek-Kısacık, Ö., Çoğun, T. ve Taştekin, A. (2019). Hemşirelerde nütrisyonel değerlendirme önemi, nütrisyonel bakım ilişkili bilgi düzeyini ve algılanan nütrisyonel bakım kalitesini değerlendirme ölçeği Türkçe formunun **psikometrik özellikleri**. *Ege Üniversitesi*

Hemşirelik Fakültesi Dergisi, 35(3), 123-135.

Makalenin çevrimiçi bağlantısı: dergipark.org.tr

Hemşirelerde Nütrisyonel Değerlendirmenin Önemi, Nütrisyonel Bakım Bilgi Düzeyini ve Algılanan Nütrisyonel Bakım Kalitesini Değerlendirme Ölçeği Maddeleri

ÖNEMLİ: Ölçeğin orijinal maddeleri, kaynak içerikte yer almadığı için burada sunulamamaktadır. Maddeler için yazarın orijinal makalesine başvurulması gerekmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM